

VERENIGING VOOR DE
AARDAPPELVERWERKENDE
INDUSTRIE

Postbus 96949
2509 JH Den Haag
T 070 - 336 52 72

Schenkkade 50 (13e etage)
2595 AR Den Haag
www.vavi.nl

Onderwerp: reactie VAVI internetconsultatie Concept 8e actieprogramma Nitraatrichtlijn

Den Haag, 25 augustus 2025

Geachte mevrouw, mijnheer,

De Vereniging voor de Aardappelverwerkende Industrie (VAVI), maakt bij deze graag van de gelegenheid gebruik om te reageren op de internetconsultatie met betrekking tot het concept 8^e actieprogramma Nitraatrichtlijn, inclusief onderliggende bijlagen.

Vooraf: wij onderschrijven het belang van een goede waterkwaliteit. De landbouwsector heeft de afgelopen jaren al veel stappen gezet om de gestelde doelen in de Nitraatrichtlijn en de Kaderrichtlijn Water dichterbij te brengen en daar zullen we ook de komende jaren mee doorgaan.

Doelsturing zo spoedig mogelijk starten

In het concept is het ingroeipad voor doelsturing nog beperkt en omfloerst beschreven. Ook moet er nog veel werk gebeuren aan drempelwaarden voor doelsturing en het beoordelingsprotocol ten behoeve van het geven van uitzonderingen op generieke maatregelen.

Het is belangrijk dat dit werk goed én snel gebeurt, zodat we ook daadwerkelijk bij de voorbereiding van het nieuwe teeltseizoen hiermee aan de slag kunnen.

Ook is het belangrijk dat N-mineraalmetingen uit voorgaande jaren, die aan het protocol voldoen, kunnen meetellen bij het verkrijgen van uitzonderingen op het generieke beleid.

Totaalbeeld ontbreekt

Hoewel er al een tijd en hard gewerkt wordt aan het 8^e actieprogramma, zijn ook nog veel belangrijke onderdelen niet voldoende uitgewerkt. Naast de hiervoor genoemde essentiële onderdelen om te komen tot een werkende doelsturing, gaat het met name om de actualisatie van stikstofgebruiksnormen, de aanwijzing van aandachtsgebieden en ook de nieuwe lijsten met vang-, winter- en rustgewassen.

We vinden het belangrijk om op deze onderdelen inhoudelijk te kunnen reageren wanneer ze voldoende uitgewerkt zijn. We vinden het ook belangrijk dat de sociaaleconomische gevolgen van deze verder uitgewerkte onderdelen ook goed en volledig in beeld gebracht zijn. Ook daar schort het nu nog aan.

Wanneer dit totaalbeeld, zowel inhoudelijk als sociaaleconomisch er is, willen wij graag onze inbreng hierop alsnog leveren en wel op zo'n moment en manier dat deze inbreng ook meegenomen kan worden bij de totstandkoming van het definitieve 8^e actieprogramma.

Zonder oogstdeadline meer vanggewassen

Specifiek ten aanzien van de maatregelen die zien op het verplicht tijdig inzaaien van vanggewassen noemen wij nogmaals ons voorstel voor een equivalente maatregel voor deze maatregel, die wij ruim twee jaar geleden bij uw ministerie hebben ingediend.

Ons alternatief houdt in dat na alle consumptieaardappelen, geteeld op zand- en lössgronden, verplicht en zo snel mogelijk na de aardappeloogst een vanggewas wordt ingezaaid. Er wordt dan bij inzaai na 1 oktober geen korting op de stikstofgebruiksnorm toegepast. De regeling wordt daarmee beter uitlegbaar en eenvoudiger uit te voeren. CDM heeft dit onderzocht en concludeert dat ons voorstel perspectiefvol is en een gelijk effect kan hebben op de waterkwaliteit als de huidige stimuleringsregel vanggewassen. Deze alternatieve maatregel sluit beter aan bij de goede landbouwpraktijk, dus zien wij graag opgenomen in het 8e

actieprogramma in plaats van het huidige voorstel.

Wanneer u deze maatregel alsnog niet honoreert, vallen wij terug op de inzet die wij ook al in het kader van het 7^e actieprogramma geleverd hebben, namelijk dat late aardappelen bij oogst na 1 oktober gemiddeld meer stikstof vastleggen dan een gemiddeld vanggewas doet. Onderliggende documentatie is in uw bezit en leveren wij desgewenst graag nogmaals aan.

We zitten als sector niet stil

Aanvullend op individueel, competitief onderzoek en ontwikkeling van nieuwe aardappelrassen, zijn we in gezamenlijkheid met een breed consortium aan partijen uit de sector sinds 2016 aan de slag onder de vlag van HIP (Holland Innovative Potato) om nieuwe aardappelrassen en teeltmethoden te ontwikkelen met als doel om aardappelen nog duurzamer te telen en te verwerken. In de afgelopen periode is hiermee tenminste voor €10 miljoen aan onderzoek voor verricht en voor de volgende fase, onder de vlag van CropXR, die in 2023 is gestart, gaan we uit van een soortgelijke investering. De kracht en potentie van het HIP-consortium en onderzoek is eerder erkend door NWO en ook door het Groeifonds. We zijn er trots op dat we met vooraanstaande wetenschappers en onderzoekers en onze eigen mensen werken aan de teelt van de toekomst.

Naast voornoemde onderwerpen vanuit VAVI specifiek sluiten wij ons voor de meer algemene onderdelen aan bij de reactie van BO Akkerbouw op het Concept 8^e actieprogramma Nitraatrichtlijn. Wij zijn van mening dat we samen meer doelgerichte maatregelen kunnen treffen den daarmee ook meer effect kunnen sorteren in het bereiken van de waterkwaliteitsdoelen uit de Nitraatrichtlijn en de KRW. Maatregelen die passen bij goede landbouwpraktijk, duurzaamheid en verbinding met de natuur. Wij zetten ons, samen met andere spelers in de akkerbouwsector, in om concrete invulling aan deze maatregelen te geven.

Hoogachtend,

Andries Middag, *Directeur* Vereniging voor de Aardappelverwerkende Industrie